

udtrykt i den Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Moltesen, som gik ud paa, at naar vi nu fra Forhandlingen her i Salen kommer til den Forhandling, som skal finde Sted i Udvalget, vil han haabe og ønske, at der kan findes Former, under hvilke Forhandlingen kan løftes op af den Atmosfære, hvori han mener, den i Øjeblikket befinder sig, og skabes et gunstigere Grundlag for en Forhandling Partierne imellem. Jeg skal deroverfor kun udtale, at hvis Ønsker, Tanker eller Planer af en saadan Karakter fremkommer fra Partiet Venstre, vil vi for vort Vedkommende modtage dem med den største Beredvillighed til imødekommende Forhandling med Ønsket om at naa til et praktisk Resultat. Og efter de Udtalelser, der er fremsat fra Ministerbænken baade af den højtærede Forsvarsminister og den højtærede Udenrigsminister, og den stærke Vægt, den højtærede Udenrigsminister med Ministeriets Tilslutning lagde paa Ønsket om, at den Ordning, der kommer i Danmark, skal faa en varig og sikker Karakter gennem den størst mulige Tilslutning fra de forskellige Sider i Folket, tror jeg at have Ret til at regne med, at Ministeriet deler det Ønske, jeg her har udtalt.

Forsvarsministeren (L. Rasmussen):

Det ærede Medlem Hr. Axel Møller erklærede, sidste Gang han havde Ordet, at det beroede paa et Skøn, hvor langt man vilde gaa ned med at udnytte de Forsvarsmidler, hvorover man raadede — og saa har jeg naaet, hvad jeg vilde. Det bliver altsaa en Skønssag, om man ogsaa kan gaa saa langt ned, som vi foreslaar. Til at begynde med erklærede det ærede Medlem Hr. Axel Møller derimod, at man ikke havde Lov til selv at berøve sig noget af disse Midler.

Det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz sagde, at vi ved det Forslag, her er stillet, gik fra det prøvede til det uprøvede, og heri har hun jo i nogen Grad Ret. Det prøvede, det er det, som blev prøvet under Verdenskrigen, som blev prøvet af Landene gennem de Aar, da Værdier og Befolkninger blev lagt øde. Det uprøvede, det er det, at vi nu vil se, om vi ikke paa anden Maade kan komme frem. Ved at læse Danmarks Krigshistorie lærer man jo i hvert Fald, at det ikke er Selvopholdelsesdriften, der skal drive os til at opretholde et Forsvar her; hvis vi læser vor Krigshistorie, maa vi vide, at det ikke er igennem det, som i høj Grad maa siges at være det prøvede, at vi opretholder Landet. Det

prøvede, det er det at have et Militærvæsen — det er det, Verden har prøvet gennem de senere Aar.

Til det ærede Medlem Hr. Fraenkel vil jeg sige, at han kan jo forsøge saa meget, han vil, paa at komme udenom de Tal, jeg nævnte. Det ærede Medlem Fru Mathilde Hauschultz sagde i sine første Udtalelser, at de eneste Udgifter, der ikke var steget ved Dyrtiden, var de militære, og jeg paapegede derefter, at i 1914 var Udgifterne til Militærvæsenet 26 Mill. Kr., og til Trods for at vi i Mellemtiden havde gennemført en Hærorning, der skulde betyde væsentlige Nedsættelser, var disse Udgifter nu 48 Mill. Kr. Det var de Tal, jeg nævnte, og saa kan det ærede Medlem Hr. Fraenkel tale, lige saa meget han vil, og sige, at det er det eneste, der ikke er steget under Dyrtiden. Det er en ganske unrigtig Paastand.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen er kommet i en kedelig Situation med Hensyn til Danmarks Stilling under Verdenskrigen, for han vakler lidt. Han vilde gerne sige, at hvis vi ikke havde haft Miner og ikke havde udlagt dem, saa var Danmarks Neutralitet blevet krænket, og saa var vi blevet inddraget i Krigen, og saa havde vi oven i Købet ikke faaet Sønderjylland tilbage til Danmark. Men der er det kedelige ved det, at disse Miner ikke var blevet udlagt, hvis det ærede Medlems Parti havde været ved Styret, for de modsatte sig det — ja, de vilde i alt Fald først gaa med dertil paa saa sent et Tidspunkt, at det vilde have været for sent, for det drejede sig ikke om ret mange Dage, der var givet en Frist, og ved denne Fristes Udløb vilde Venstre ikke være gaaet med dertil. Det kan altsaa ikke nytte, hvis de vilde sige, at det var dette, der bidrog til at holde Danmark udenfor Krigen — saa kan vi i hvert Fald sige, at det var et Held, at vi i Augustdagene 1914 ikke havde det moderate Venstre ved Styret. Men der er en anden Ting, jeg tror, det ærede Medlem vilde sige, hvis Venstre havde været ved Styret og vi var sluppet fri, og det er, at dette skyldtes den kloge og fornuftige Udenrigspolitik, der var blevet ført. Noget saadant kan det ærede Medlem heller ikke sige nu, for er der noget, man skal vogte sig for indenfor Partiet Venstre, saa er det at sige noget fordelagtigt om den Regering, der under Verdenskrigen styrede her, og under hvilken vi havde den Lykke at blive holdt udenfor Krigen. Men enten det ærede Medlem nu vil henvise til Minerne eller til Udenrigspolitikken, er han kommet ind i noget, der ikke er rart for Venstre. Saadan